

Az intézményi akkreditációs eljárások kiterjesztett elemzése, értékelése

Gyorsjelentés

2023.04.28.

RRF-2.1.1-21-2022-00001

A felsőoktatási képzések ágazati modernizációja

Áttekintés, tartalom

- Az elemzés céljai, fókuszai, várható eredményei
- Az elemzés, értékelés módszertana
  - Célcsoport, elemzett dokumentumok köre
  - Az alkalmazott módszer bemutatása
  - Az elemzési szempontrendszer bemutatása
- Előzetes eredmények
  - A dokumentumelemzés tanulságai
- További tervek, várható eredmények

Az elemzés céljai, fókuszai, várható eredményei

- A MAB külső minőségbiztosításához szükséges információk biztosítása, **önreflexió** az elmúlt 5 év gyakorlatára vonatkozóan
- A MAB tevékenységére vonatkozó korábbi javaslatokra, fejlesztendő területekre vonatkozó mérések lebonyolítása, kapcsolódó **beavatkozások adataalapú megalapozása** a következők szerint:
  - Rendszeres és átfogó **tematikus elemzések** készítése
  - **Egyszerűbb, rövidebb és digitalizált eljárás** felé való elmozdulás
  - A **felsőoktatási intézmények támogatásának** növelése
    - Útmutató, értelmezési segédlet összeállítása a mérés eredményei alapján
    - Jó gyakorlat gyűjtemény a mérés eredményei alapján
  - Átláthatóság és konzekvencia növelése, **egzakt mérési és értékelési skála felállítása** az eredményekre építve

Az elemzés, értékelés módszertana

Célcsoport, elemzendő dokumentumok

A 2017 és 2022 között lefolytatott, hatályos útmutatókon alapuló és az elemzések befejezésig lezárt eljárások alábbi dokumentumai:

- Intézményi önértékelés
- Látogató bizottsági jelentés
- Testületi határozat

Nem képezik azonban részét az elemzésnek az önértékelésben vagy a jelentésben hivatkozott külső tartalmak (pl. szabályzatok, honlapon elérhető linkelt információk stb.) Az elemzés csak a dokumentumokban közvetlenül szereplő tartalmakra reflektál.

Az adminisztratív adatok minden vizsgálati időszakba eső, lezárt eljárás adatait feldolgozzák

55 eljárás

Ugyanakkor a többségében vagy teljes mértékben csak hitéleti képzést nyújtó intézmények eljárásai nem kerültek részletesen elemzésre, minden más fenti szempontnak megfelelő intézményi eljárás dokumentuma áttekintésre került

35 eljárás

Az alkalmazott módszer bemutatása

Alkalmazott módszer:

- Adminisztratív adatok **másodelemzése (N=55)**
  - TIR-ben tárolt adatok
  - Bizottsági tagok önéletrajzai
  - Későbbiekben esetlegesen a FIR-ben tárolt intézményi adatok
- **Dokumentumelemzés (N=35)** előzetesen meghatározott, részletes, standard szempontrendszer mentén

A bevont elemzőkkel szemben támasztott elvárások, az elfogulatlanság biztosítása:

- Intézményi akkreditációs eljárásban szerzett tapasztalat
- Legalább egy látogató bizottsági tagság
- Az elemzett intézmény eljárásában ne legyen érintett
- Az elemzett intézmény tekintetében egyéb módon se legyen érintett

Alkalmazott elemzési dimenziók

A szempontrendszer követi az ESG 2015 tartalmát, ezen belül a felépítése:

- A sztenderdre vonatkozó áttekintő, általános szempontok
- A dokumentáltságra, formalizáltságra vonatkozó szempontok
- Az érintettek bevonására, részvételére vonatkozó szempontok
- Az adatalapúságra, alkalmazott módszerekre vonatkozó szempontok
- A PDCA ciklus érvényesülésére vonatkozó szempontok
- A nyilvánosság biztosítására vonatkozó szempontok
- A sajátosságok, specifikumok kiszolgálására, a rugalmasság érvényesülésére vonatkozó szempontok
- A jó gyakorlatokra és azok megosztására vonatkozó szempontok
- Az esélyegyenlőségre, diszkriminációmentességre vonatkozó szempontok
- Egyéb, standardra vonatkozó speciális szempontok

Mindenhol az adott sztenderdre, fejezetre van szabva a konkrét tartalmuk, és nem feltétlenül épül be mind

Előzetes eredmények, tanulságok

Az önértékelések terjedelmi jellemzői

Az önértékelő fejezetek terjedelmének minimuma, maximuma, átlaga és szórása karakterszámban (N=34)

	N	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás
Bevezető fejezet	34	3580	72005	28529,1	11913,7
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika	34	10651	45499	26390,4	7753,9
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés	34	14836	44878	24281,6	6740,7
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	34	6538	44787	20294,6	7905,3
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaitélése	34	10625	44453	26144,6	7720,1
ESG 1.5 Oktatók	34	7430	27384	16001,8	4658,8
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	34	16784	77412	41444,3	12447,3
ESG 1.7 Információkezelés	34	5135	30043	13639,5	4748,5
ESG 1.8 Nyilvános információk	34	6158	32266	13769,1	5799,2
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	30	67	33015	2946,2	5930,0
Záró fejezet	34	4381	37505	25162,6	6862,3

Az önértékelésekben előforduló leggyakoribb problémák

Az önértékelések egyes problémátípusokban való érintettsége (N=35)

Azon önértékelések aránya a vizsgált önértékelések között, amelyek esetében az adott fejezet kérdéseinek bármekkora arányában azonosítható a problémátípus

	Bevezető fejezet	ESG 1.1	ESG 1.2 és 1.9	ESG 1.3	ESG 1.4	ESG 1.5	ESG 1.6	ESG 1.7	ESG 1.8	ESG 1.10	Záró fejezet
A válasz hiányos volt, nem tért ki minden kérdésben szereplő témára	43%	57%	49%	74%	71%	60%	83%	63%	57%	14%	71%
A válasz felületes volt, nem volt kellően részletezve, kifejtve	46%	71%	51%	66%	63%	69%	69%	69%	63%	20%	51%
A válasz a kérdés szempontjából nem releváns elemeket (is) tartalmazott, az intézmény (részben) félreértette a kérdést	26%	40%	43%	37%	34%	29%	46%	26%	14%	6%	37%
A válasz nem megfelelően volt strukturálva, tagolva, nehezen voltak követhetők a leírtak	20%	20%	23%	9%	6%	14%	17%	6%	9%	3%	14%
Túlságosan hosszú volt a válasz, nem volt lényegre törő, témát tartó az intézmény	26%	17%	29%	20%	11%	11%	26%	20%	6%	0%	20%
Túlságosan általános válasz érkezett, nem vagy csak alig tartalmazott konkrétumokat az önértékelés vonatkozó része	20%	46%	31%	43%	37%	49%	40%	40%	23%	3%	23%
Túl sok külső hivatkozást tartalmazott a fejezet az abban foglaltak kivonatolása nélkül	11%	11%	17%	17%	23%	11%	31%	17%	17%	0%	14%

Az önértékelésekben előforduló leggyakoribb problémák

A fejezetek problémátípusnak való átlagos kitettsége (N=35)

Az egyes problémátípusokban érintett önértékelő kérdések átlagos aránya az adott fejezethez tartozó önértékelések között

	Bevezető fejezet	ESG 1.1	ESG 1.2 és 1.9	ESG 1.3	ESG 1.4	ESG 1.5	ESG 1.6	ESG 1.7	ESG 1.8	ESG 1.10	Záró fejezet
A válasz hiányos volt, nem tért ki minden kérdésben szereplő témára	13,3%	14,8%	11,9%	18,0%	14,8%	18,4%	17,1%	17,5%	12,1%	14,3%	16,5%
A válasz felületes volt, nem volt kellően részletezve, kifejtve	10%	15,5%	10,4%	16,6%	13,7%	19%	8,4%	21%	15,6%	20,0%	9%
A válasz a kérdés szempontjából nem releváns elemeket (is) tartalmazott, az intézmény (részben) félreértette a kérdést	8,1%	7,4%	5,5%	7%	3,7%	5,7%	5,0%	4%	2,2%	5,7%	6,4%
A válasz nem megfelelően volt strukturálva, tagolva, nehezen voltak követhetők a leírtak	5%	2,4%	2,3%	0,9%	0,8%	1,6%	1,3%	1,4%	0,7%	2,9%	3,7%
Túlságosan hosszú volt a válasz, nem volt lényegre törő, témát tartó az intézmény	6,7%	1,9%	3,4%	4%	1,0%	1,6%	3,3%	2,9%	0,9%	0,0%	2,6%
Túlságosan általános válasz érkezett, nem vagy csak alig tartalmazott konkrétumokat az önértékelés vonatkozó része	5%	11,4%	5,2%	11,4%	9,4%	12,1%	7,0%	11,4%	6,2%	2,9%	6,2%
Túl sok külső hivatkozást tartalmazott a fejezet az abban foglaltak kivonatolása nélkül	2,9%	1,4%	2,3%	2,3%	1,6%	1,3%	2%	2,5%	2,2%	0,0%	1,1%

A PDCA ciklus sérülése az önértékelések alapján

A mérés, értékelés, tervezés, cselekvés, ellenőrzés, további beavatkozás lépéssorozat csak hiányosan vagy egyáltalán nincs jelen válaszok aránya az önértékelés egyes fejezeteire vonatkozóan

N=35

Az önértékelésekre vonatkozó főbb megállapítások

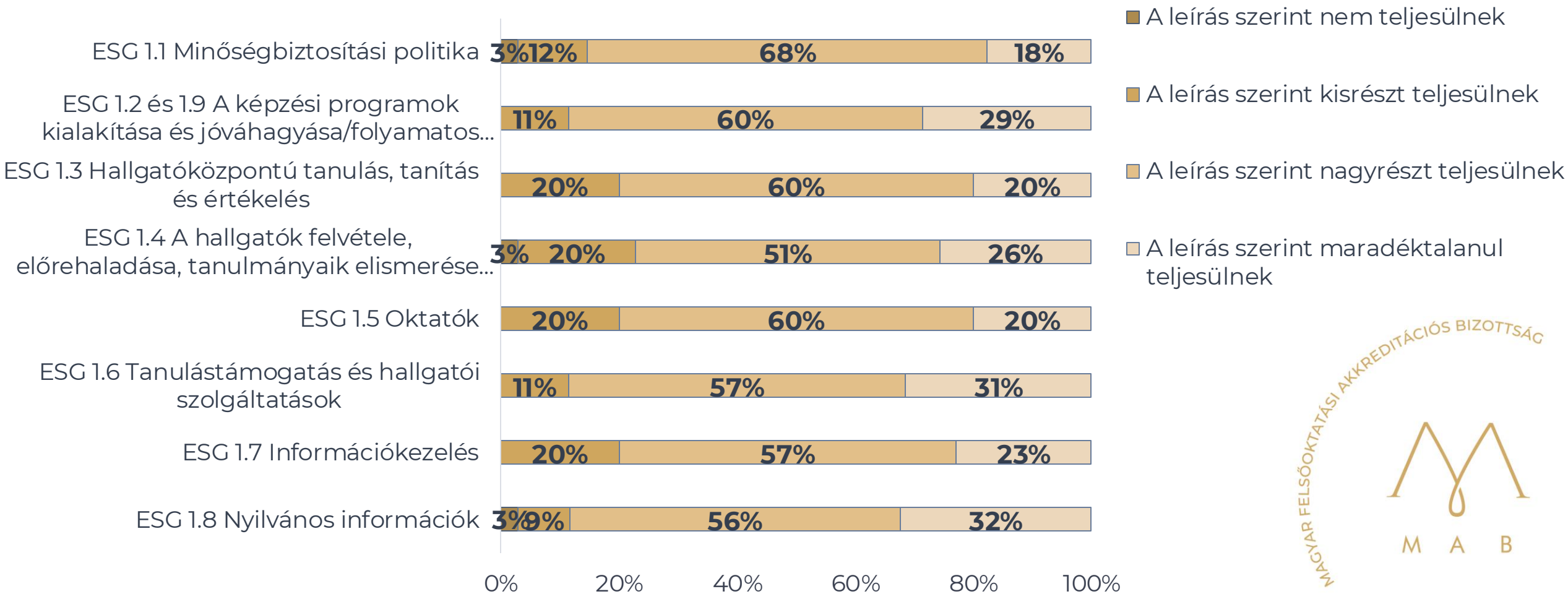
- Egyes fejezetek intézményenként rendkívül változó terjedelemben készülnek el
- **Kiemelt problémák: 1) a válasz hiányos volt, nem tért ki minden kérdésben szereplő témára, valamint 2) a válasz felületes volt, nem volt kellően részletezve, kifejtve** – előbbiben az **ESG 1.6 és ESG 1.3 fejezetekre** vonatkozóan érintettek legnagyobb arányban az intézmények, míg utóbbiban az **ESG 1.1 fejezetre** vonatkozóan
- A fejezetekhez tartozó önértékelő kérdések szintjén vizsgálva **a válasz felületes volt, nem volt kellően részletezve, kifejtve** probléma emelhető ki, amely az **ESG 1.5, ESG 1.7 és ESG 1.10 fejezetek** esetében is átlagosan a kérdések ötödét érinti
- A **tartalmi fókusz elcsúszása** az **Bevezető fejezet** esetében a leggyakoribb (8,1%), de az **ESG 1.1** (7,4%) és az **ESG 1.3** (7%) is közel hasonlóan érintett
- A **PDCA ciklus** az **ESG 1.5** és az **ESG 1.6** esetében sérül leginkább (az intézmények 37-46%-ában)

ESG sztenderdek és irányelvek teljesülésének dokumentumelemzői megítélése

Az önértékelésben foglaltak alapján az intézményben mennyire teljesülnek a vonatkozó ESG sztenderdek és irányelvek?

N=35

A látogató bizottsági jelentések terjedelmi jellemzői

A jelentéshez tartozó fejezetek terjedelmének minimuma, maximuma, átlaga és szórása karakterszámban N=27

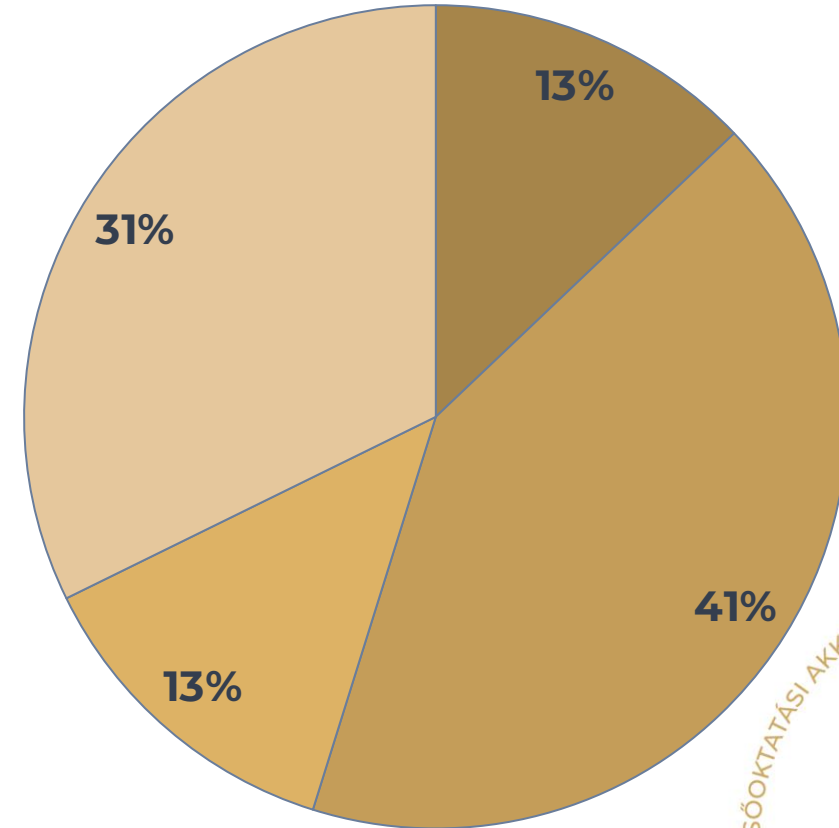
	N	Minimum	Maximum	Átlag	Szórás
ESG 1.1 Minőségbiztosítási politika	27	1724	13685	7436,1	2774,9
ESG 1.2 és 1.9 A képzési programok kialakítása és jóváhagyása/folyamatos figyelemmel kísérése és rendszeres értékelés	27	2358	11441	6504,9	2104,2
ESG 1.3 Hallgatóközpontú tanulás, tanítás és értékelés	27	1979	11441	5938,9	2137,8
ESG 1.4 A hallgatók felvétele, előrehaladása, tanulmányaik elismerése és a képesítés odaítélése	27	898	10021	5516,6	2491,4
ESG 1.5 Oktatók	27	2483	8016	5611,4	1438,5
ESG 1.6 Tanulástámogatás és hallgatói szolgáltatások	27	2567	18220	6212,5	3093,1
ESG 1.7 Információkezelés	27	1271	9037	4894,2	2230,5
ESG 1.8 Nyilvános információk	27	665	7819	4205,4	2156,2
ESG 1.10 Rendszeres külső minőségbiztosítás	23	62	3359	1175,9	1015,1

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A látogató bizottsági jelentésekben vizsgált eljárások megoszlása az akkreditációs döntés tartalma szerint

N=32

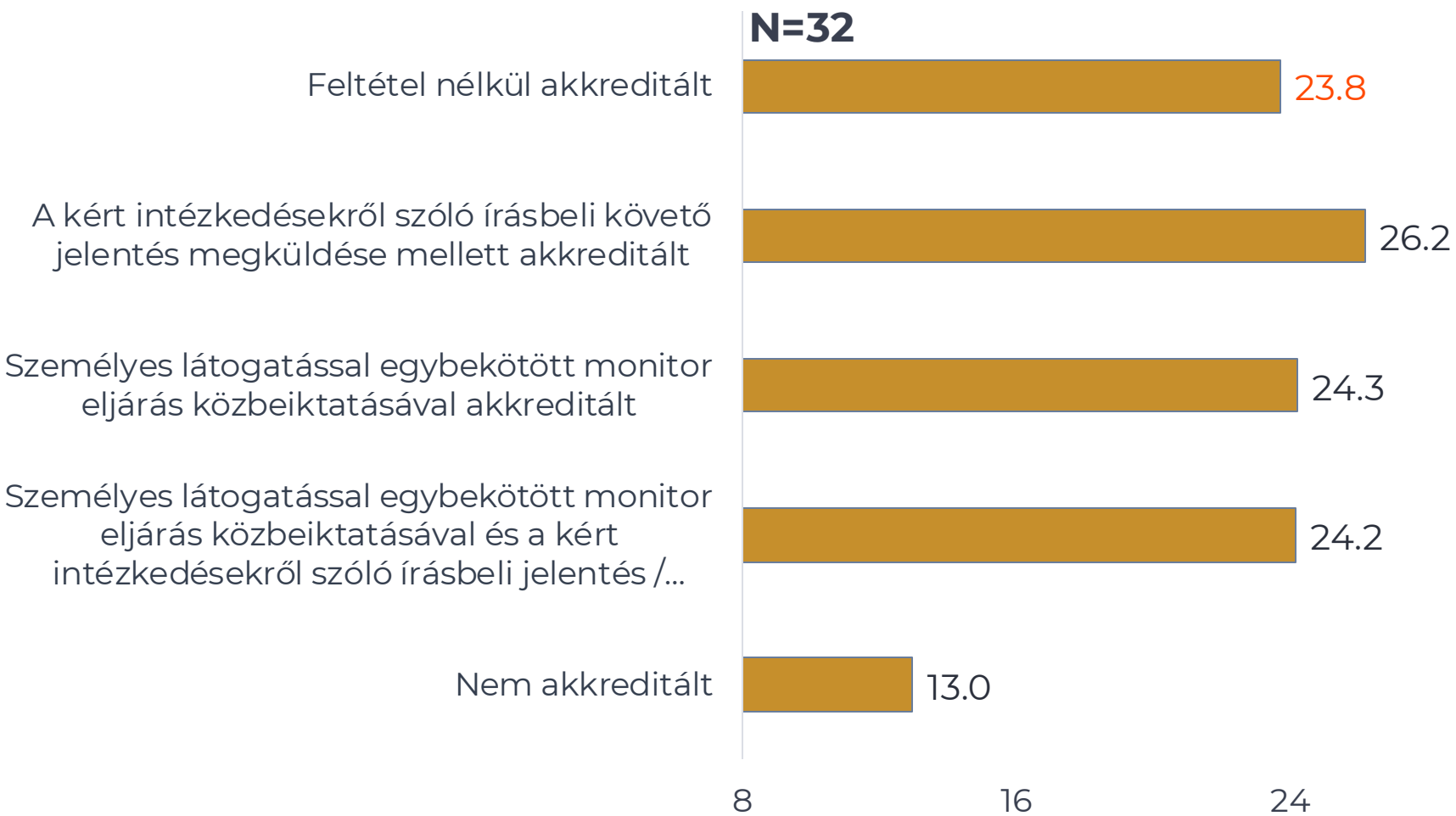
- Feltétel nélkül akkreditált
- A kért intézkedésekről szóló írásbeli követő jelentés megküldése mellett akkreditált
- Személyes látogatással egybekötött monitor eljárás közbeiktatásával akkreditált
- Személyes látogatással egybekötött monitor eljárás közbeiktatásával és a kért intézkedésekről szóló írásbeli jelentés / beszámoló megküldése mellett akkreditált

Kapcsolat az ESG sztenderdeknek való megfelelés megítélése és az akkreditációs döntés tartalma között

Az ESG sztenderdek és irányelvek teljesülésének önértékelés alapján vett átlagos megítélése az akkreditációs döntés tartalma függvényében

4 pont:

A leírás szerint maradéktalanul teljesülnek

3 pont:

A leírás szerint nagyrészt teljesülnek

2 pont:

A leírás szerint kismérséklettel teljesülnek

1 pont:

A leírás szerint nem teljesülnek

Pontszámok összege az ESG 1.1, 1.2 és 1.9, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7 és 1.8 esetében.

Maximum: 32; Minimum: 8

A nagyobb érték nagyobb ESG megfelelést tükröz.

A látogató bizottsági jelentések értékelése

Az önértékelésben foglaltak és a látogatáson tapasztaltak közötti ellentmondásra utaló bizottsági észrevételek előfordulásának aránya

N=32

A jelentésben foglalt akkreditációs javaslat és a határozatban foglalt akkreditációs döntés eltérései

Az eddig részletesen vizsgált **32 eljárásból 4 esetben tér el egymástól** a látogató bizottság jelentésében foglalt **akkreditációs javaslat** és a határozatban hozott **akkreditációs döntés**. Ezek a

Érintett intézmény	Jelentésben foglalt javaslat	Határozatban foglalt döntés
EDUTUS	Feltétel nélkül akkreditált	Személyes látogatással egybekötött monitor eljárás közbeiktatásával és a kért intézkedésekről szóló írásbeli jelentés / beszámoló megküldése mellett akkreditált
GDF	Személyes látogatással egybekötött monitor eljárás közbeiktatásával akkreditált	Személyes látogatással egybekötött monitor eljárás közbeiktatásával és a kért intézkedésekről szóló írásbeli jelentés / beszámoló megküldése mellett akkreditált
NKE	Feltétel nélkül akkreditált	A kért intézkedésekről szóló írásbeli követő jelentés megküldése mellett akkreditált
NYE	A kért intézkedésekről szóló írásbeli követő jelentés megküldése mellett akkreditált	Személyes látogatással egybekötött monitor eljárás közbeiktatásával akkreditált

A látogató bizottsági jelentésekre vonatkozó betekintő megállapítások

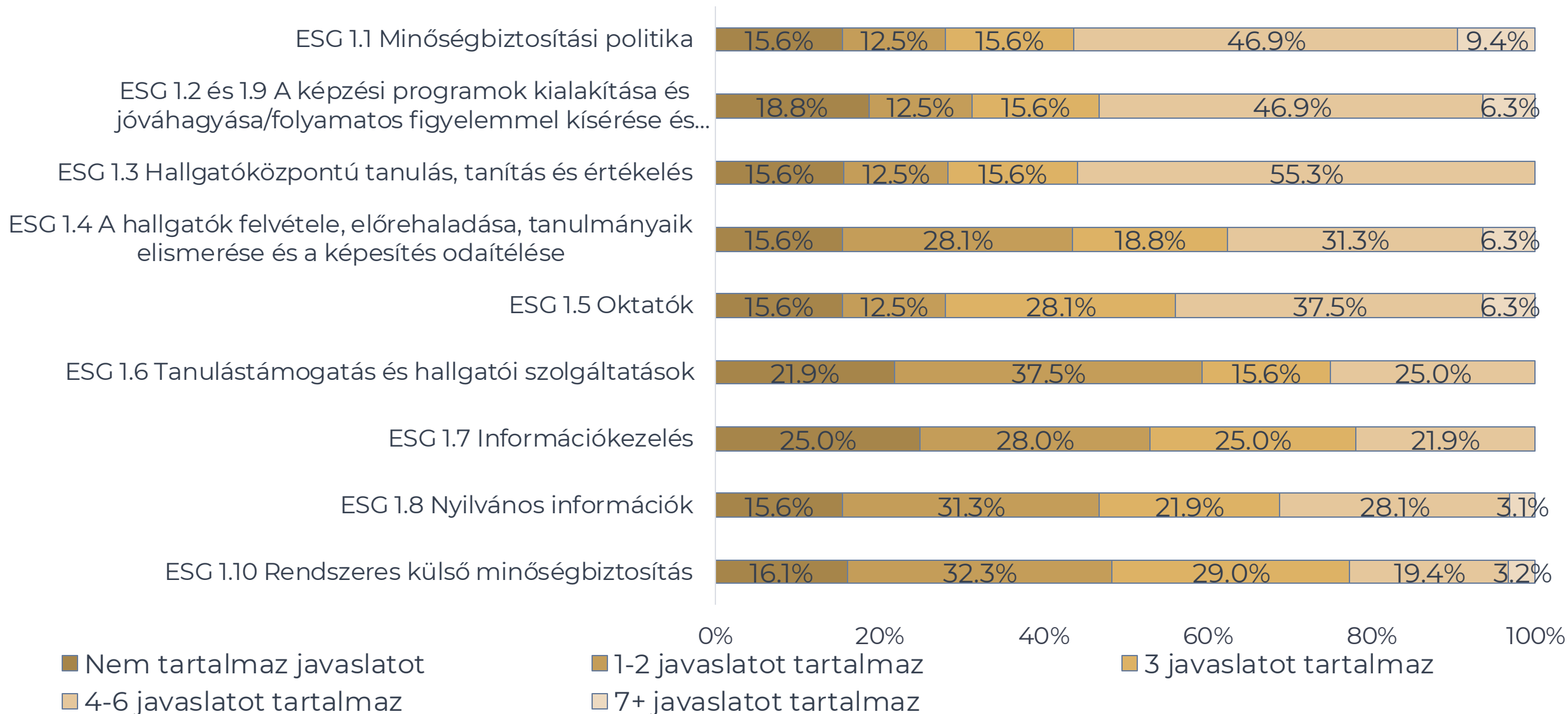
- Egyes fejezetek intézményenként rendkívül változó terjedelemben készülnek el
- **Az önértékelések alapján elemzők által megítélt ESG megfelelés és az akkreditációs javaslat tartalma többnyire pozitív együttjárást mutat egymással**, az ezek között felfedezhető eltérés mélyebb elemzésre szorul
- Viszonylag gyakran fordul elő, hogy a látogatás ellentmondást tár fel az önértékelésben foglaltak és a tényleges gyakorlat között
  - **5 sztenderdnél is előfordul** (ESG 1.1, ESG 1.2 és 1.9, ESG 1.3, ESG 1.4 és ESG 1.5), hogy **a jelentések több mint ötödében ellentmondást jelez a bizottság**
- A vizsgált eljárások közül 4 esetben fedezhető fel **az akkreditációs javaslat és döntés eltérése**

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A pontokba szedett javaslatok számának megoszlása ESG sztenderdenként

N=32

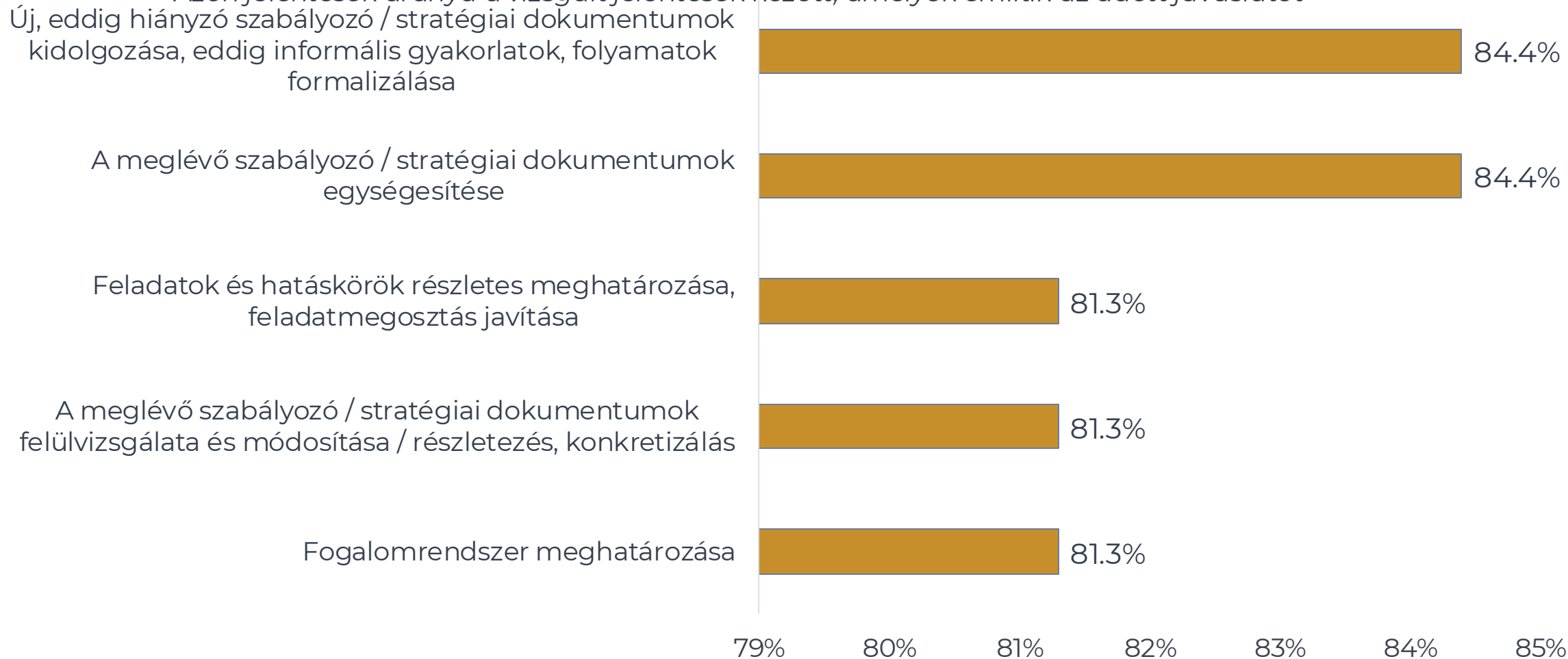

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A dokumentáltságra, formalizáltságra vonatkozó leggyakoribb javaslatok, észrevételek

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek említik az adott javaslatot

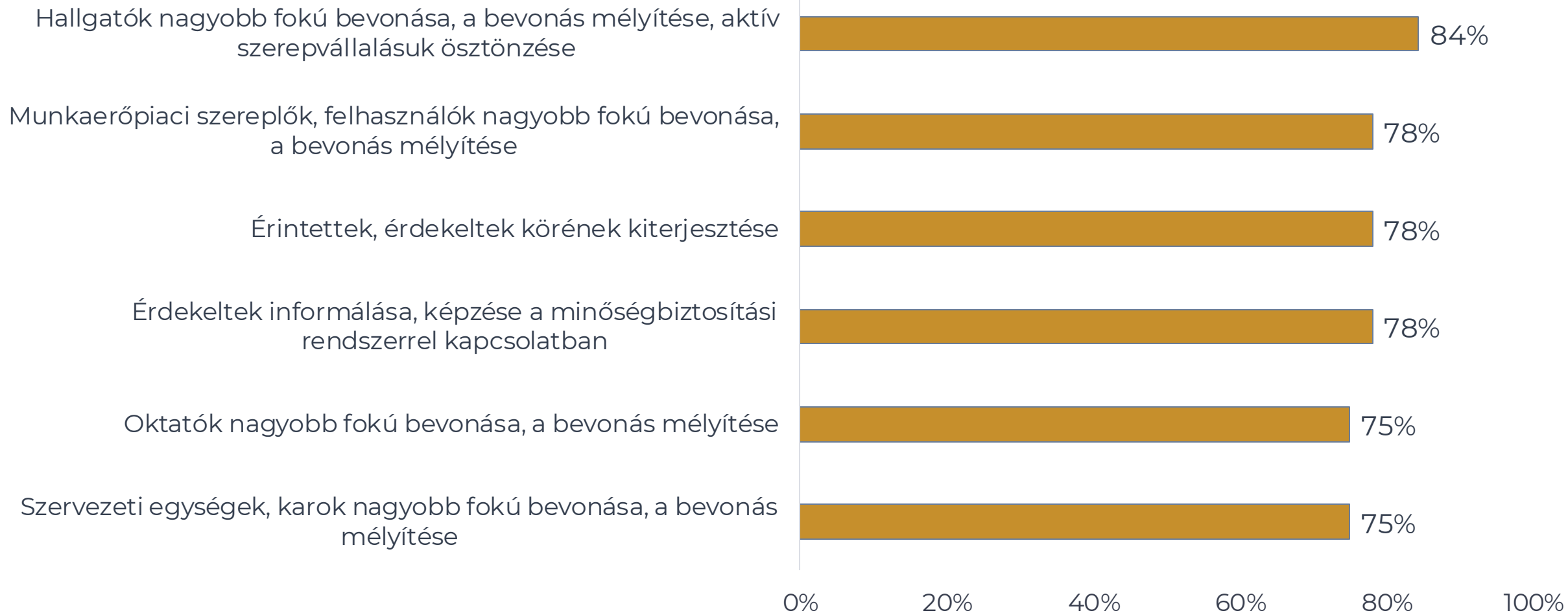

A látogató bizottsági jelentések értékelése

Az érintettek bevonására, részvételére vonatkozó leggyakoribb javaslatok, észrevételek

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

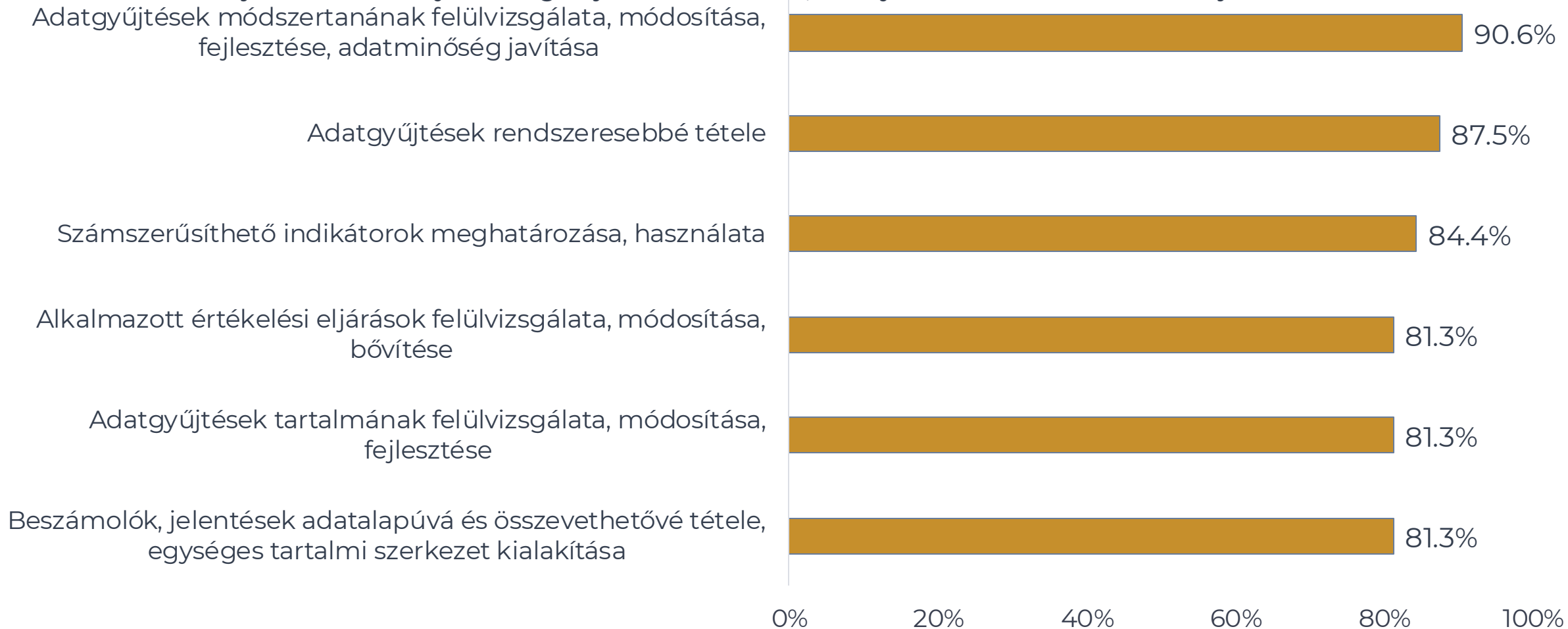

A látogató bizottsági jelentések értékelése

Az adatalapúságra, alkalmazott módszerekre vonatkozó leggyakoribb javaslatok, észrevételek

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

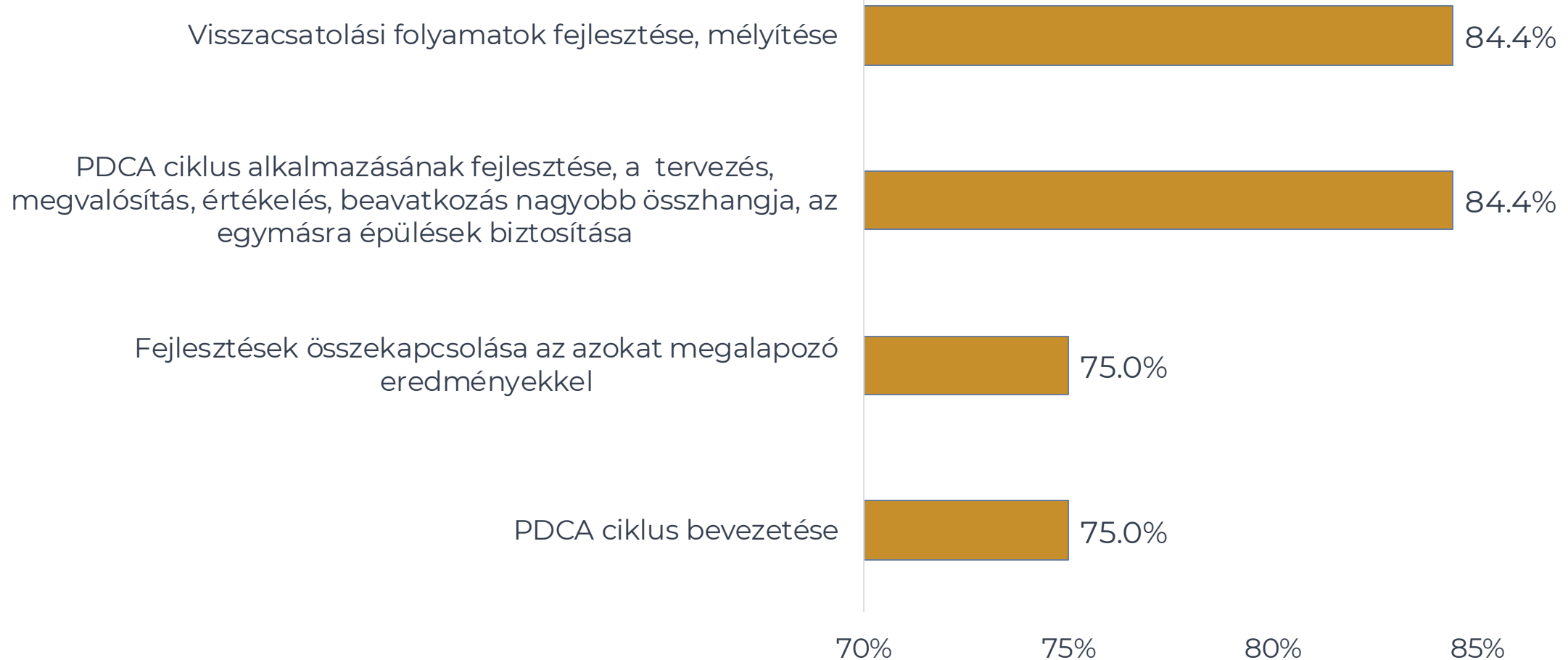

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A PDCA ciklus érvényesülésére vonatkozó leggyakoribb javaslatok, észrevételek

N=32

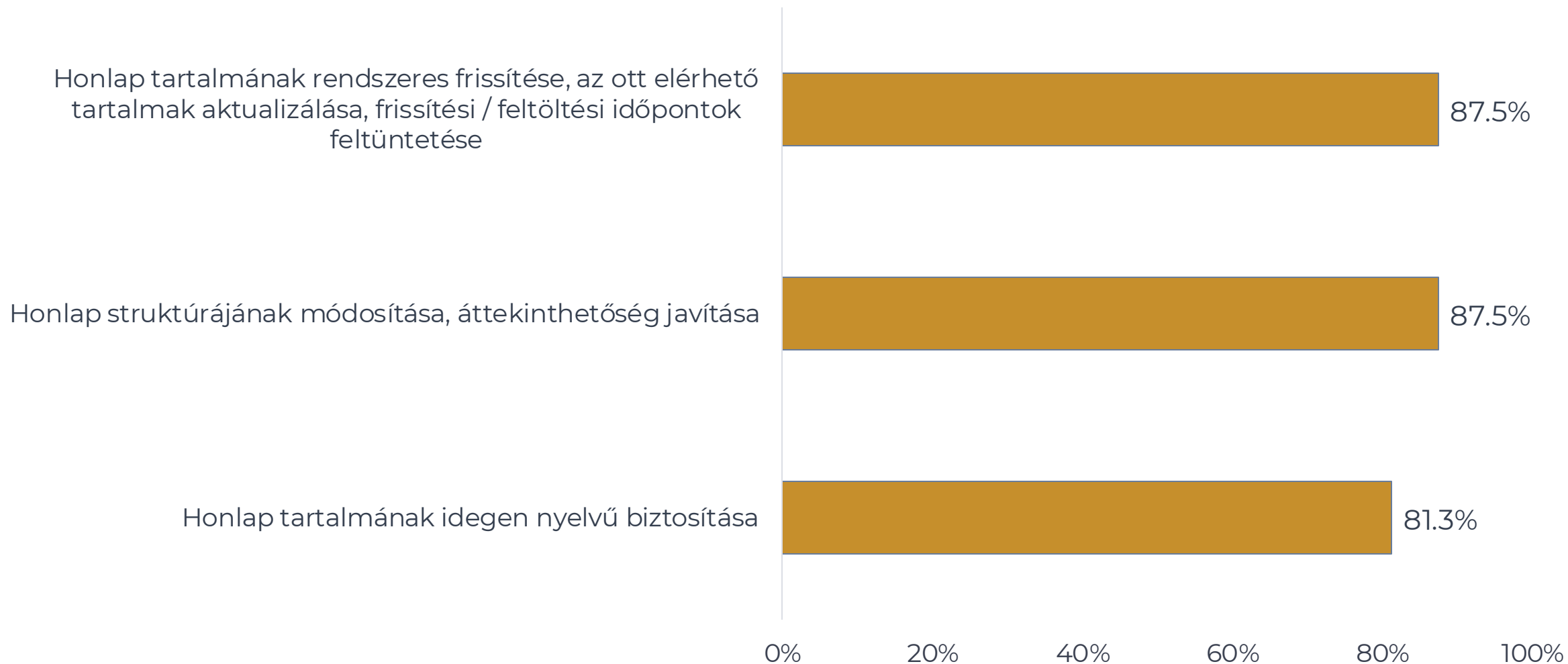
Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A nyilvánosság biztosítására vonatkozó leggyakoribb javaslatok, észrevételek N=32

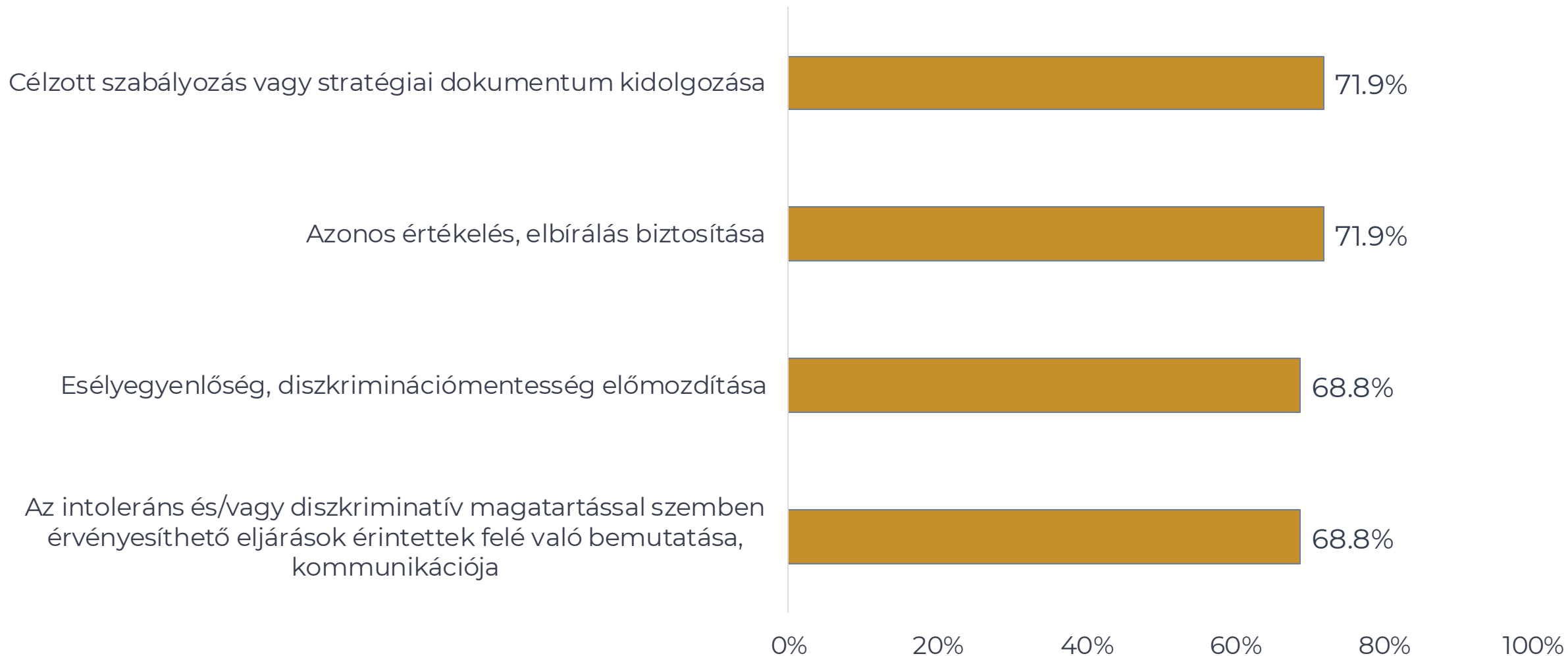
Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

A látogató bizottsági jelentések értékelése

Az esélyegyenlőségre, diszkriminációmentességre vonatkozó leggyakoribb javaslatok, észrevételek N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A jó gyakorlatokra és azok megosztására vonatkozó javaslatok, észrevételek

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

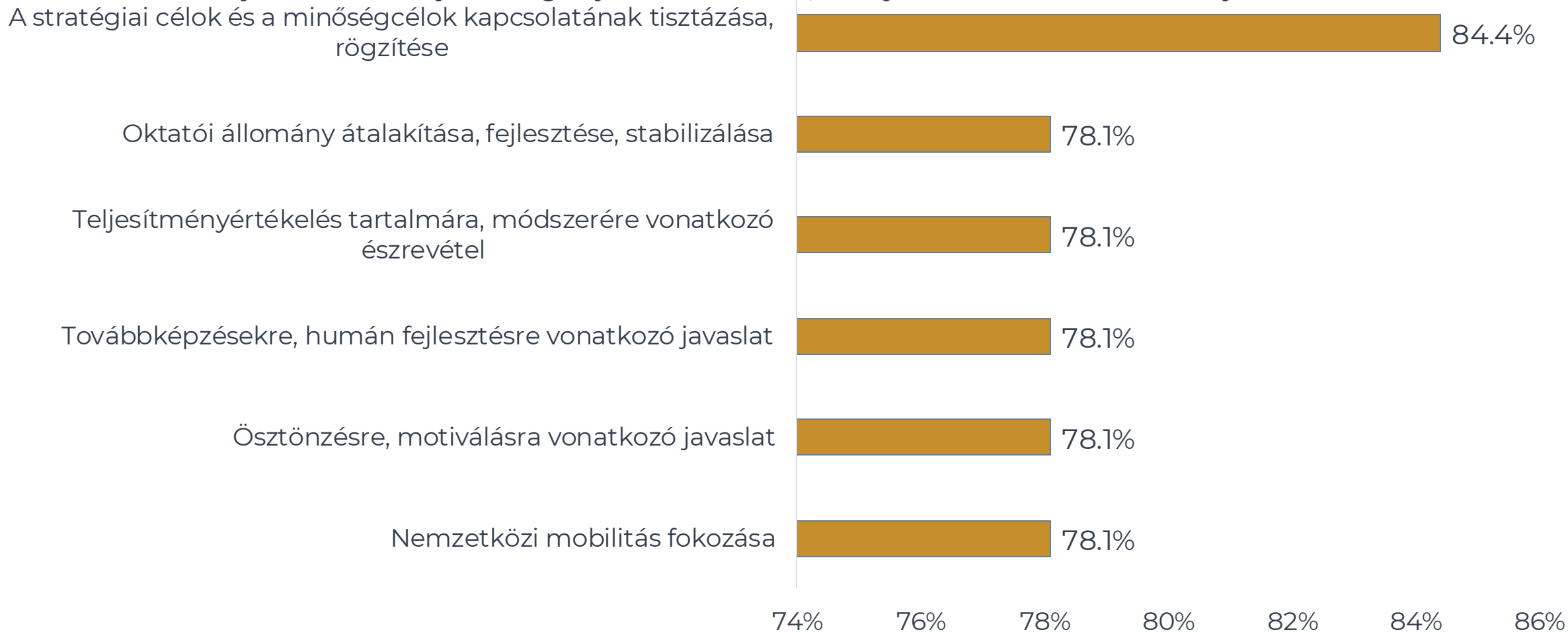

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A leggyakoribb egyéb, eredményességre, minőségre vonatkozó javaslatok, észrevételek

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

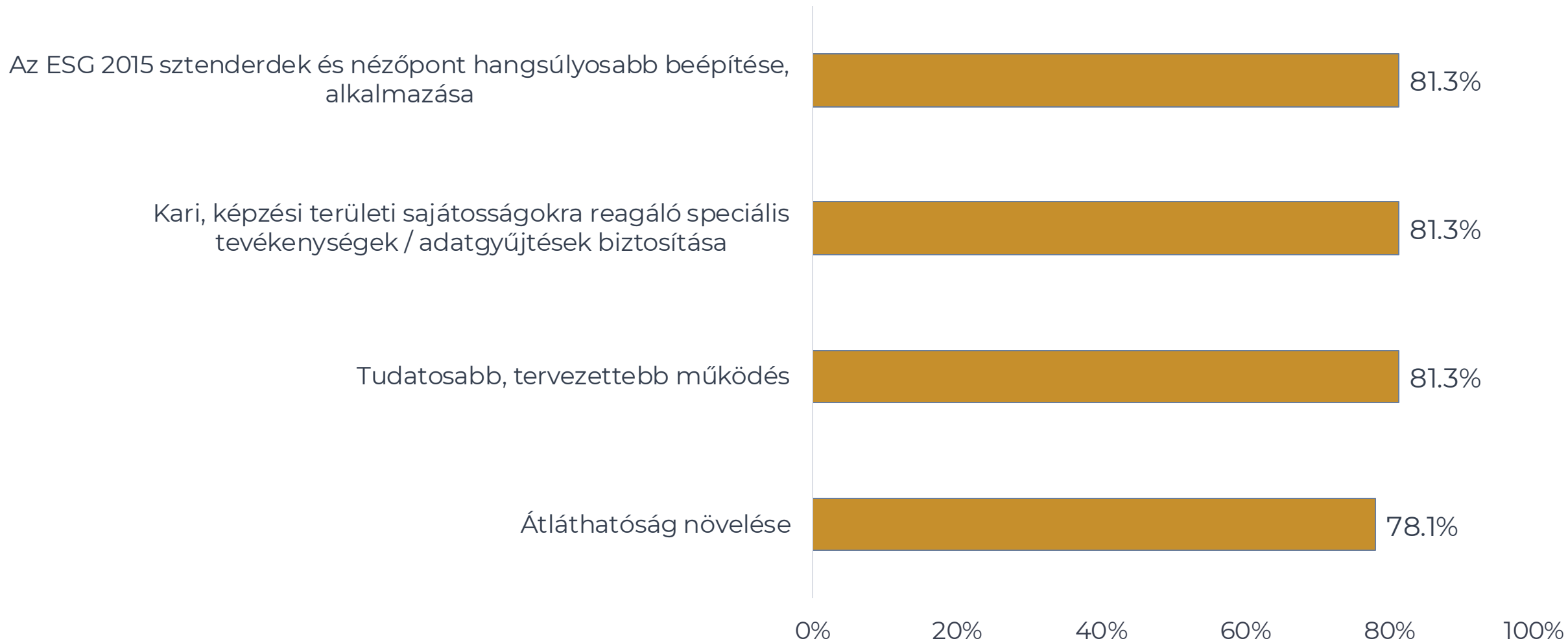

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A leggyakoribb egyéb, horizontális javaslatok, észrevételek

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

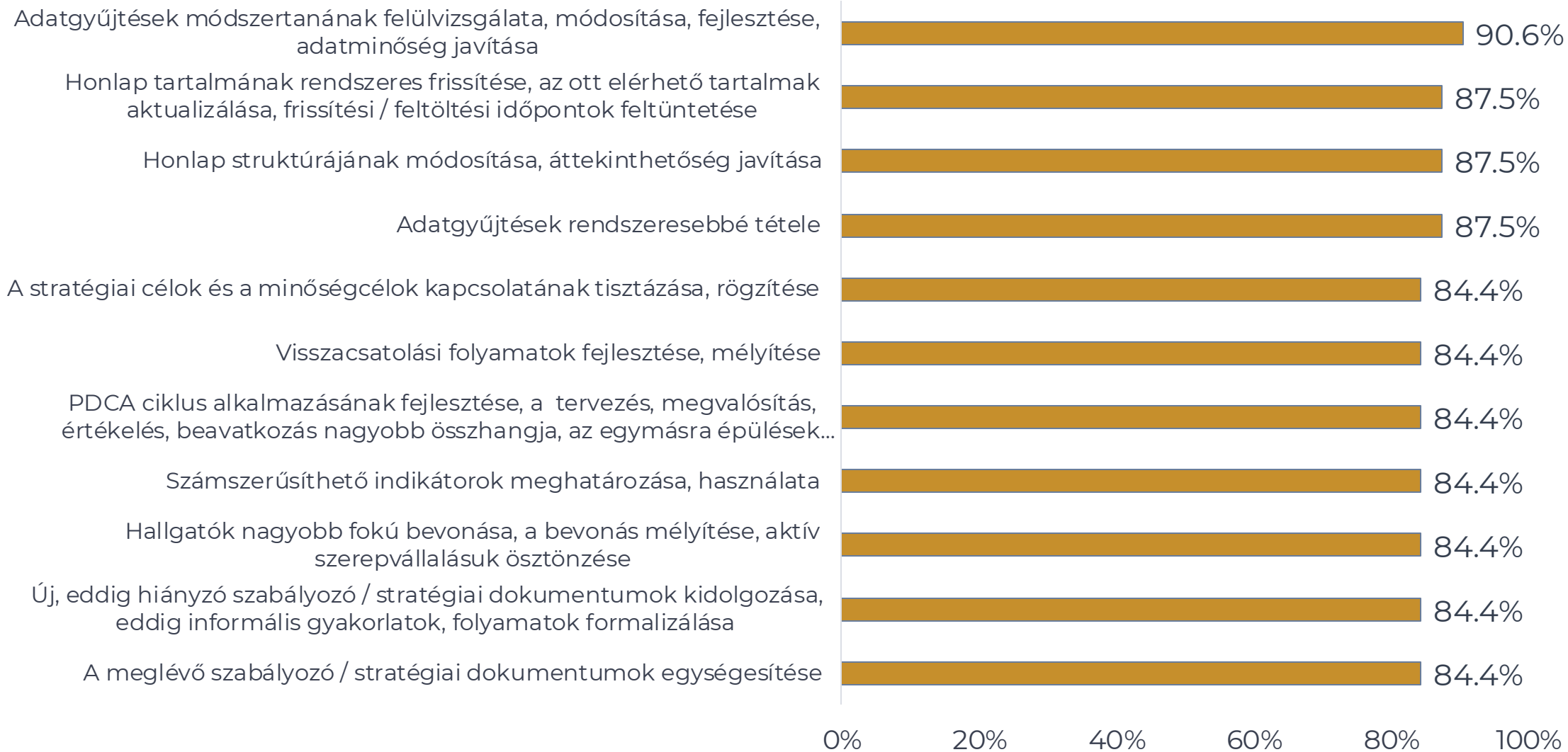

A látogató bizottsági jelentések értékelése

A leggyakoribb javaslatok, észrevételek összességében

N=32

Azon jelentések aránya a vizsgált jelentések között, amelyek bárhol említik az adott javaslatot

A látogató bizottsági jelentések javaslataira vonatkozó főbb megállapítások

- Minden ESG esetében **legalább 16%** azon vizsgált jelentések aránya, amely **nem tüntet fel pontokba szedett javaslatokat**
- Legnagyobb arányban **az ESG 1.1 (56,3%) és az ESG 1.3 (55,3%)** esetében tettek a jelentések **3-nál több javaslatot**
- Magas arányban (83%) megjelent **a hallgatók bevonásának** előmozdítása, mélyítése
- Az esetek túlnyomó többségében érkezett a **PDCA ciklus alkalmazásának fejlesztési szükségletére**, illetve a **visszacsatolási folyamatok javítására** (84-84%) vonatkozó észrevétel
- Kiemelkedően magas arányban (91%) jelent meg az **adatgyűjtések és elemzések tartalmának és módszertanának felülvizsgálatára, bővítésére** vonatkozó fejlesztési javaslat is
- A **stratégiai célok és minőségcélok kapcsolatának** tisztázására, rögzítésére vonatkozó javaslatok is 5-ből 4 intézményt érintenek
- Szintén 5-ből 4 intézményben szükség mutatkozik **a dokumentáltság, formalizáltság előmozdítására**
- Az **ESG2015 nézőpont megfelelő megjelenése** az intézmények 81,3%-ában csorbul

Az ESG 2015 sztenderdek és nézőpont érvényesülésére vonatkozó összegző megállapítások

ESG
2015

Az intézmények **több mint kétötödében** fordul elő az önértékelést elemzők megítélése szerint, hogy valamely ESG sztenderd / irányelv teljesülése kérdéses a leírtak alapján

Az LB jelentések **több mint 80%-a** szorgalmazza is az ESG 2015 sztenderdek és nézőpont hangsúlyosabb beépítését, alkalmazását az intézményben

Az ESG 2015 szempontok és irányelvek megfelelő értelmezése és intézményi gyakorlatba építése tovább mélyítendő

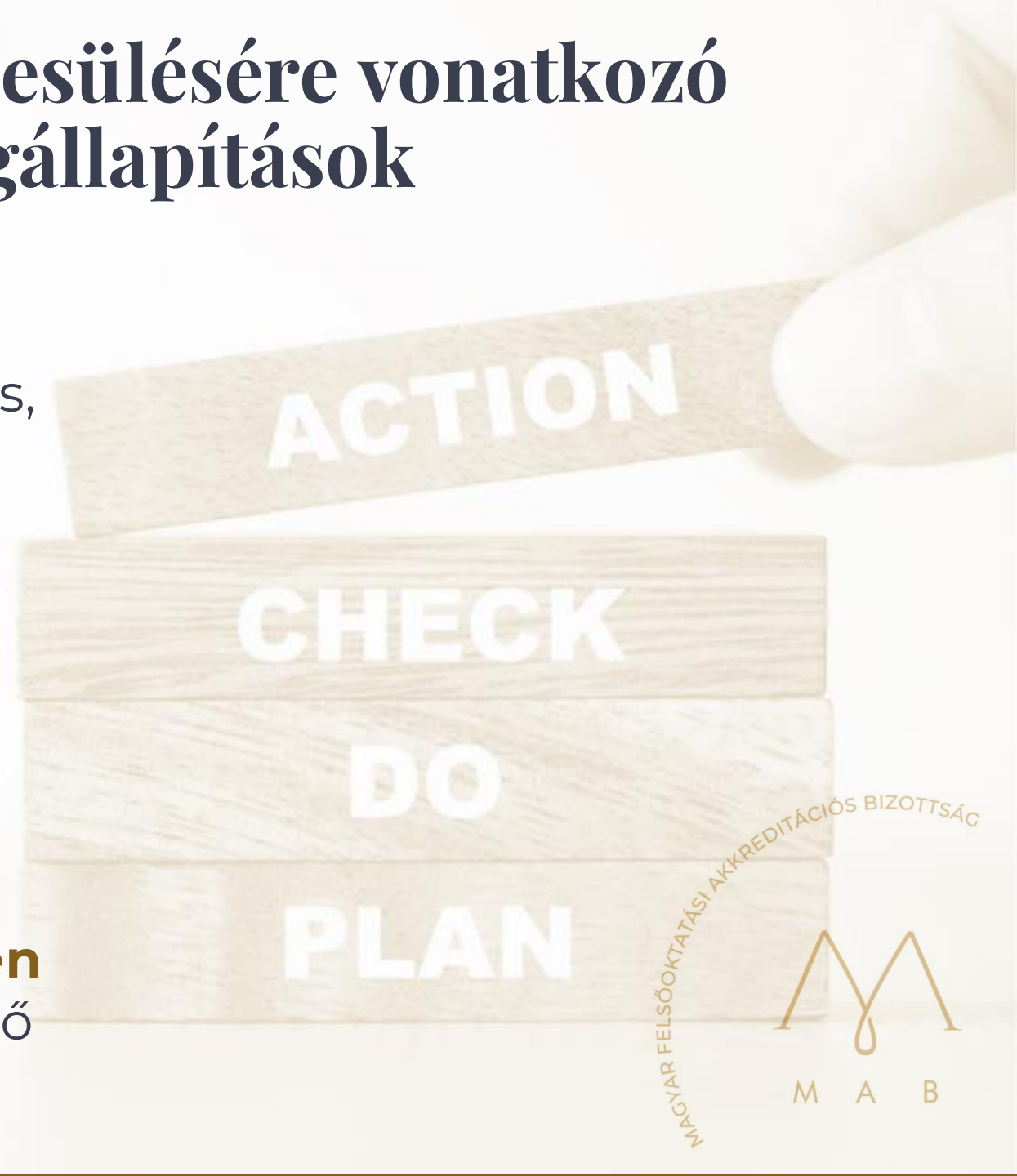
A PDCA ciklus érvényesülésére vonatkozó összegző megállapítások

Az önértékelések alapján

3-ból 2 intézményben a mérés, értékelés, tervezés, cselekvés, ellenőrzés, további beavatkozás lépéssorozata legalább egy esetben csak hiányosan van jelen

Leggyakrabban az **ellenőrzés** és a **további beavatkozások** megtétele marad el (**15-18%**)

Az LB jelentések **10-ből 9 intézményben** fogalmazzák meg a PDCA ciklust érintő fejlesztési javaslatot

A példaértékű jó gyakorlatokra és azok megosztására vonatkozó összegző megállapítások

Azonosított példaértékű gyakorlatok száma

Önértékelések célzott elemzése alapján azonosítva:

292 db

LB jelentésben kiemelt:

85 db

Az innovációs potenciál elszórtan mindenwhere érhető az intézményekben

A megosztásra vonatkozó gyakorlatok

Az intézmények...

...**ötöde** nem végez jó gyakorlat megosztást / azonosítást

...**34%-a** adja csak közre írásban a tapasztalatait

...**31%-a** szervez csak célzott, tapasztalatcserét ösztönző rendezvényeket

Ugyanakkor a megosztási hajlandóság és a tudatosság alacsony fokú

A jelentések által feltárt hiányosságok

A jelentések...

...**négyötöde** szorgalmazza a feltárást, azonosítást

... **négyötöde** javasolja a megosztást vagy intézményi kiterjesztést

Amit a jelentések vissza is tükröznek

Várható eredmények

Az elemzés jövőbeli hasznosulási lehetőségei

- Jó gyakorlatok tematikus azonosítása, gyűjteménybe szervezése
- Intézményi ESG értelmezési problémák, fókuszvesztések azonosítása
- Gyakori hibákra, problémákra reflektáló útmutatók, segédletek megalapozása
- Standardizált kérdéssor gyakorlati kipróbálásából, feldolgozásából származó tapasztalatok hasznosítása az eljárás átalakítása, egyszerűsítése során
- Egzakt mérési skála kialakításához szükséges vágópontok, küszöbértékek múltbéli gyakorlat alapján vett empirikus meghatározása, ezáltal az értékelési gyakorlat kvázi folytonosságának biztosítása

Mellékletek

Lefolytatott elemzések intézményi listája

1. BGE	11. KJE	21. OE	30. BKTF
2. BME	12. KRE	22. PE	31. LFZE
3. DE	13. MATE	23. PPKE	32. MKE
4. DUE	14. MILTON	24. II.	33. MOME
5. EDUTUS	15. ME	RFKMF	34. MTE
6. EJF	16. METU	25. SE	35. SZFE
7. EKKE	17. MTSE	26. SOE	
8. ELTE	18. NJE	27. SZE	
9. GDF	19. NKE	28. SZTE	
10. GFE	20. NYE	29. TPF	